

NATCHNAĆ (20) *vb pf*

-t- (12), -d- (8).

a jasne.

inf natchnąć (4). ◇ *fut* 2 sg natchniesz (1). ◇ 3 sg natchnie (4). ◇ *praet* 3 sg *m* natchnął (8). ◇ *imp* 2 sg natchni (2). ◇ *part praet act* natchnąwszy (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. *Podsunać jakąś myśl, zainspirować; inspirare Calag, Cn; aspirare Modrz (14)*: Ten [*Duch Święty*] kędy raczy/ tám nádchnie *BiałKat* 201; Einblafen. Nádchnąć/ et polzeptać. *Inspirare. Calag* 147b.

natchnąć kogo, co (8): *KromRozm II h; RejZwierz* 82; Obáčźze ielli on tobie może co dobrego wczynić/ ielli go nie nádchnie wolá á zwirzchność Páná tego *RejPos* 39; *BielSat* G2v; mam wfność w miłosierdziu Bołkim/ iż was tám natchnąć raczy/ iákoby ten íprołny á íromotny grzech/ tám fię wam zbrzydził *WerGość* 270; *BielSen* 16. *Cf Zwroty.*

natchnąć co komu (1): Oni żadnego áffektu złego/ áni gniewu/ áni nienáwiści przeciw nikomu/ áni przyiáźni niemieli: ále bez wízelákicy przyíády co prawdá/ á co im Duch ś. nádchnął/ to píáli *WujJud* 35.

Fraza: »[komu] Bog, Duch Św. natchnie, natchnął« (1:1): posli do wielkiego knaza Mołkiewłkiego yzbi ífy smylowal y yle mv bog natchnie zaloził. *LibLeg* 11/46v; *WujJud* 35.

Zwroty: »natchnąć ducha [czego], duchem [kogo]« = *aspirare auram (benignitatis) Modrz (1:1)*: duch ízwyąty chcąc yufz ukazacz dobrocz íwoyą, nathchnął duchem uyłokyem proroky *PatKaz II* 54v; *ModrzBaz* 23v.

»natchnąć [kogo] mocą Ducha Świętego« (1): żegnáiąc fię z zwolenniki íwemi/ á nádchnąwfiy ie mocą Duchá s. *RejPos* [136]v.

»natchnąć serca« (1): wíchem panom Chrzesczyanłkym owa yełcze natchnie bog fercza *LibLeg* 11/13v.

2. *Nadmuchać* (6) : *Insufflare, Nádchnąć/ nádąć. Mącz* 171c.

Przen: Napęłnić duszq (o stworzeniu człowieka) (5) :

Zwroty: »[komu] ducha natchnąć« (2): *BielKron* 1v; Ielli im duchá weźmiesz/ w proch fyę wnet obróćą/ Ielli im duchá nádchniesz [*Emittes spiritum tuum Vulg Ps* 103/ 20] ná świat fyę zás wróćą. *KochPs* 156.

»natchnąć [w co] tchnienie żywota« (3): Bog ítworzył był człowieká z prochu ziemie/ á nádchnął w oblicze iego tchnienie żywotá [*inspiravit in faciem eius spiraculum vitae*] *BibRadz Gen* 2/7; *GrzegŚm* 23; *SkarKaz* 208a.

Synonimy: 1. *poduszczyć*; 2. *nadąć*.

Formacje współrdzenne cf TCHNAĆ.

Cf NATCHNIENIE, NATCHNIONY